

MUZEOGRAFUL ELENA ARTIMON LA ÎMPLINIREA UNEI FRUMOASE VÂRSTE

Muzeograful Elena Artimon a aniversat, în primăvara acestui an, o frumoasă vârstă. A fost, fără doar și poate, o clipă emoționantă din viața și activitatea unui om care s-a dăruit, peste patru decenii din existența noastră efemeră, culturii băcăuane și naționale.

Născută la 18 martie 1947, pe meleaguri botoșănene, în satul Costești, comuna Răchiți – Elena Artimon a absolvit Liceul „A.T. Laurian” din Botoșani. Este absolventă a Facultății de Istorie-Geografie de la Institutul Pedagogic de 3 ani din Suceava (1969). Perseverând, a urmat și cursurile prestigioasei Facultăți de Istorie-Filosofie (specializarea Istorie) de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, fiind absolventă, cu diplomă de stat, a promoției 1974.

După ce a funcționat o scurtă perioadă de timp ca profesor în învățământul gimnazial la Școala din Zvoriștea, județul Suceava – din luna ianuarie a anului 1970 activează la Muzeul Județean de Istorie și Artă Bacău, azi Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău, îndeplinind, pe rând, funcțiile de îndrumător, muzeograf, muzeograf principal și șef-sectie istorie (februarie 1984-mai 1990). Revine, apoi, la statutul de muzeograf, până la pensionare, în vara anului 2011.

A urmat cursuri de specializare muzeistică și de evidență în sistem informatizat a patrimoniului cultural național, iar din 2004 este expert acreditat de Ministerul Culturii și Patrimoniului, în domeniului bunurilor arheologice și istorico-documentare, specializările numismatică-medalistică.

Mulți dintre contemporanii noștri consideră instituțiile muzeale ca adevărate „cenușărese”, în care totul este prăfuit și se plafonează la un anumit nivel. Depășind încă din primii ani de muzeografie aceste niveluri și standarde de cotare științifică și umană, în taințele profesiei de muzeograf, Elena Artimon a avut, și are, preocupări dintre cele mai diverse.

Colecționarea (prin achiziție sau donație) a pieselor de patrimoniu, preocuparea permanentă pentru valorificarea științifică a colecțiilor muzeale – prin organizarea de expoziții (temporare sau permanente) cu caracter local, regional sau național, dar și minuțiozitatea cercetărilor de teren – nu sunt decât o mică trecere în revistă a activității zilnice a Muzeografului aflat sub faldurile *Muzei Clio*. Dacă adăugăm atât participările la sesiunile științifice de comunicări din țară, cât și contribuțiile cu caracter științific sau de popularizare din lucrările de specialitate, periodice, volume cu mai mulți autori – putem spune, cu certitudine, că am scos în evidență, doar într-o mică măsură, acea conștiință mereu tânără care este Muzeograful Elena Artimon.

Implicarea cu trup și suflet în organizarea expozițiilor de bază ale muzeului băcăuan, precum: **Lupta poporului român pentru unitate statală și independență națională, Tezaur arheologic și istoric din zona centrală și sud-vestică a**

Moldovei (2000), **Expozițiile memoriale „Iulian Antonescu”, „Vasile Pârvan”** sau **„Ion Ionescu de la Brad”**, dar și în conceperea expozițiilor temporare, etalate în cei peste 40 de ani de activitate, cu titluri sugestive cum ar fi: **Basarabia și Bucovina – străvechi provincii românești** (1990), **Ctitorii medievale reflectate în medalistică** (1991), **Elena Cuza – prima doamnă a României** (1994), **Monumente și edificii în medalistica românească** (1994), **Monede și medalii din timpul lui Ștefan cel Mare** (1996), **Grigore Gafencu – omul politic și diplomatul** (1997), **Armament alb și de foc din dotarea armatei moderne române** (1998), **Arme în colecțiile muzeale din Moldova** (1999), **1 Decembrie – Ziua Marii Uniri – Ziua Națională a României** (2000), **Mareșalii reîntregirii** (2001), **Aspecte ale culturii materiale și spirituale din epoca lui Ștefan cel Mare** (2002), **Aviația română în primul război mondial** (2007), **50 de ani de muzeografie băcăuană** (2007) – fac parte componentă din personalitatea Istoricului, Muzeografului și Pedagogului muzeal Elena Artimon.

Nu lipsite de importanță sunt și lucrările unde colega noastră semnează, fie ca și colaborator (volumul **Ion Ionescu de la Brad**, Iași, 1992; volumele consacrate **Simpozioanelor naționale de Istorie și Retrologie Agrară**, din anii 1993-2008; **Județul Bacău – monografie**, Bacău, 1996; **2000 de ani de creștinism** (catalog), Bârlad, 2000; volumele **Ștefan cel Mare și Sfânt – 500. Evocări băcăuane**, Bacău, 2004, **Educație și dezvoltare rurală**, București, 2005, **Satul românesc în context european**, Bacău, 2007, **Enciclopedia județului Bacău**, Bacău, ed. I, 2007 și ed. a II-a, 2008 și **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, 2008), fie coautor (**Arme din colecția Muzeului de Istorie Bacău. Secolele X-XX** – catalog, semnează alături de dr. Lăcrămioara Stratulat), Iași, 2005; **Ghidul Complexului Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău** (semnează alături de coordonatorul dr. Lăcrămioara Stratulat și de Georgeta Barbu, Silvia Iacobescu, Lăcrămioara Elena Istina, dr. Marius Alexandru Istina și Feodosia Rotaru), Iași, 2006).

Multitudinea de studii și articole sunt publicate în periodice de prestigiu, precum: *Carpica. Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău*, *Acta Bacoviensis* (Bacău), *Acta Moldaviae Meridionalis* (Vaslui), *Buletinul Științific al S.I.R.A.R.* (Bacău), *Mousaios* (Buzău), *Revista Muzeelor* (București), *Buletinul Muzeului Militar Național* (București), *Zargidava. Revistă de istorie* (Bacău) ș.a., cu titluri ca: **Un document de la Mihail Grigore Sturdza, domnul Moldovei** (*Carpica*, VII/1975); **Procopie Strat – combatant din primul război mondial** (*Carpica*, XIV/1982); **Armament cu valoare istorică și muzeistică în colecțiile băcăuane** (*Revista Muzeelor*, 1991); **Gheorghe Glod – erou al primului război mondial** (*Carpica*, XXIV/1993); **Ordine, medalii și decorații din timpul primului război mondial aflate în colecțiile Muzeului de Istorie din Bacău** (*Carpica*, XXIV/1993); **Câteva aspecte privind contribuția locuitorilor meleagurilor Văii Troțușului la Războiul de independență** (*Acta Moldaviae Meridionalis*, XV-XX/II, 1993-1998); **Eroi băcăuani din primul război mondial, cavaleri ai ordinului „Mihai Viteazul”**

(*Carpica*, XXVII/1998); **Județul Bacău în primul război mondial. Contribuția economică și militară** (*Mousaios*, 2001); **Mărturii documentare aflate în colecțiile Muzeului de Istorie Bacău aparținând colonelului Procopie Strat și sublocotenentului Gheorghe Glod, cavaleri ai Ordinului „Mihai Viteazul”** (coautor alături de dr. Lăcrămioara Stratulat) (*Buletinul Muzeului Militar Național*, 1/2003); **George Enescu în posteritate** (*Zargidava. Revistă de istorie*, IV/2005); **Iulian Antonescu – 15 ani de posteritate** (coautor alături de dr. Lăcrămioara Stratulat) (*Mousaios*, 2006), **Muzeul băcăuan și colecțiile de istorie modernă și contemporană** (*Carpica*, XXXVI/2007), **Expozițiile de agricultură oglindite în medalii aflate în colecțiile băcăuane** (*Buletinul Științific al S.I.R.A.R. – filiala Bacău*, VI/2009) sau **Sigiliile din secolele XIX-XX păstrate în colecțiile Arhivelor Naționale Bacău și Complexului Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău** (coautor alături de Cristina Tănase – *Acta Bacoviensia*, V/2010).

Semnălăm și apariția, sub semnătură proprie, a unor recenzii bine documentate, cu predilecție asupra unor personalități și instituții din perioadele modernă și contemporană: N. Mischie, **Vasile Lascăr reformator în administrația de stat** (recenzie publicată în *Carpica*, XXX/2001); N. Adăniloiaie, **Învățătorii – luminători ai satelor (1848-1918)** (în *Zargidava. Revistă de istorie*, II/2003); **Anuarul Colegiului Național „Ferdinand I” din Bacău** (în *Zargidava. Revistă de istorie*, V/2006); **Iulian Antonescu – 75 de ani de la naștere** (în *Zargidava. Revistă de istorie*, VII/2008) sau L. Mărghitan, I. Mîtreă, **Membrii Academiei Române din județul Bacău** (în *Zargidava. Revistă de istorie*, VIII/2009).

Prin contactul direct cu furcile caudine ale învățământului preuniversitar românesc, Elena Artimon a susținut și o prodigioasă viață consacrată activităților didactice, prin prelegerile ca profesor asociat la fostele Licee „George Bacovia” – azi Colegiul Național „Ferdinand I” Bacău (1992-1998) și „Anghel Saligny” – azi Colegiul Tehnic „Anghel Saligny” Bacău (1996-2000), sau la Liceul particular „Grigore Moșil” Bacău (2003-2005).

Începând cu anul 1992 este membru activ al Filialei Bacău a SIRAR, prin participarea cu comunicări publice la simpozioanele naționale inițiate de această societate.

Așadar, o activitate importantă pe tărâmul muzeografiei, istoriografiei și didacticii românești. Nu-i putem dori, acestei Doamne a culturii băcăuane, decât ani îndelungați cu sănătate și alte realizări deosebite.

LA MULȚI ANI, DOAMNĂ MUZEOGRAF ARTIMON!!!

Dimitrie-Ovidiu Boldur